Kwiecień 1899.

Rok V. Nr. 4.

POLSKI FILATELISTA

Poświęcony wiadomościom zbierania i poznawania znaczków pocztowych, oraz historyi rozwoju poczt.

Miesięcznik illustrowany wychodzi każdego 18-go dnia w miesiącu.

Prenumerata: wraz z przesyłką wynosi w Austryi, Węgrzech i Bośnii rocznie 3 korony (1 złr. 50 ct.)
w Rosyi . . . . 1 Rubel 50 k.
w Niemczech . 3 Marki
we Francyi . . 4 Franki.

Premie dla Prenumeratorów i Członków Związku dołącza się do każdego Numeru.
Numer pojedynczy wraz z przesyłką pocztową 15 ct. = 30 hel. = 15 kop. = 25 fen. = 40 cnts.

Ogłoszenia:
cała (1) strona . . . 18 Koron.
ćwierć (1/4) strony . 6
3 szpaltowy wiersz . 16 halerzy
Prenumeratę można przesyłać w markach pocztowych, kursujących, nieużywanych.

Organ „Związku polskich zbieraczy znaczków pocztowych“ w Krakowie.

Adres: „Polski Filatelista“, Kraków, Franciszkańska 1.

PRZEGLĄD.

Cierpliwości! cierpliwości i rozwagi! Tak radzimy naszym czytelnikom, aby się nie stali ofiarą spekulantów, którzy ogłaszają po czasopismach filatelistycznych: „Finis Finlando ! Finis Filipinos etc. !“ Udało się z Finlandyą rządowi rosyjskiemu, jako absolutnemu, ale mimo to, Kuba, Filipiny, Portoryko, które wkrótce zniknąć mają z horyzontu filatelistycznego, do rzadkości filatelistycznych nigdy należeć nie będą. Dość rzucić okiem na wykaz marek kolonialnych, które Hiszpania od czasu wojny dla tych kolonij wydała.

Typ: Alfons XIII (nowy) rok 1898/9.

	Filipiny.	Kuba.	Portoryko.
1 m.	900.000	1,000.000	800.000
2 m.	700.000	800.000	600.000
3 m.	400 000	5,000.000	400.000
4 m.	50.000	50 000	30.000
5 m.	600.000	1,400.000	400.000
1 c.	500.000	1,000.000	300.000
2 c.	500.000	800.000	900.000
3 c.	4,000.000	7,000.000	3,000.000
4 c.	20.000	20.000	20.000
5 c.	200.000	300.000	200.000
6 c.	100.000	1,000.000	400.000
8 c.	500.000	150.000	100.000
10 c.	100.000	200.000	100.000
15 c.	100.000	150.000	1,000.000
20 c.	100.000	200.000	100.000
40 c	60 000	80.000	40.000
60 c.	50.000	60.000	30.000
80 c	40.000	40 000	20.000
1 p.	50.000	20.000	10.000
2 p.	10.000	5.000	20.000

Stanowi to razem z poprzednią emisyą cyfrę 57,595.000 szt.

Tem mniej podstawy i wiarogodności

i prawdopodobieństwa mają wieści o zniknięciu marek Bawaryi i Wirtembergii. Z Saksonią, Oldenburgiem, Lubeką, Hamburgiem itp. prowincyami Rzeszy niemieckiej udało się to byłemu kanclerzowi, aby jednak obecnemu, w obec naprężenia panującego wśród państw stanowiących Rzeszę ustąpić mieli teraz królowie bawarski i wirtembergski, jest to rzecz nie tylko wątpliwa, ale i nieprawdopodobna.

Urząd pocztowy Rzeszy niem. przemyśliwa nad wprowadzeniem osobnych marek na odpowiedź (Antwort-Briefmarken) do korespondencyi z Bawaryą i Wirtembergią. Marki niemieckie nieważne są w tych państwach, dlatego też z Niemiec załączyć marki na odpowiedź nie można było.

Liczba przedruków na markach mnoży się coraz więcej. Ameryka obdarzyła świat filatelistyczny przedrukami „Cuba“ na amerykańskich markach umieszczonymi w liczbie 20. Brazylia obdarzywszy nas niedawno niemałym pocztem nadruków na gazetówkach, zrobiła teraz drugie wydanie nadruku „1898. 100 Reis na 50 rs.“ stemplem ręcznym, w barwie jasno fioletowej. Nadruk zeszłoroczny był ciemnofioletowy, obecny rozporządzeniem z 19/2 1899 r. zarządzony, ma być jasnofioletowy. Potrzeba tego prowizoryum okazuje się z tego, że cały zapas prowizoryum zeszłorocznego zakupił naraz jeden spekulant!!!

No i Islandya aż podwójnego przedruku „Pri“ i „Pri 3“ na ziel. 5 aur sobie pozwoliła. Że zabrakło gazetówek na Islandyi, to nikogo dziwić nie będzie (??), ale poco aż dwa nadruki równocześnie?

Ameryka wycofuje zupełnie gazetówki, odtąd pakiety z gazetami opłacać się będzie na wagę bez dolepiania jakichkolwiek marek. Zapasy pozostałe sprzedaje rząd per „set“, całe wydanie, „satz“ po 5 Dol. zbieraczom (czytaj kupcom). Podług sprawozdania dyrektora z „Bureau of Engraving and Printing“ wybito marek Omaha:

1 Cent	70,304 200
2 „	159,453 300
4 Cent	4,918.200
5 „	7,690.780
8 „	2,923.900
10 „	4,624.360
50	530.180
1 Dol.	56.790
2 Dol.	56.080

Nowe koperty w 12 rozmiarach wielkości na białym, żółtym, niebieskim i brunatnym papierze ze znakiem wodnym nowym i datą 99 przygotowują Stany Zjednoczone.

Na zakończenie... zakończenie procesu o merkury Z. Friedla z Wiednia. W Mitteldeutsche Philat. Ztg. wzywa pan Edward Horak z Gracu wszystkich poszkodowanych przez zakupno falsyfikatów Merkurów Friedlowskich, żeby rozpoczęli bezwłocznie kroki o zwrot swych pieniędzy przeciw p. Z. Friedlowi, gdyż na mocy wyroku trybunału najwyższego p. Dr. Juliusz Wagner zdołał już w ten sposób zwrócić poszkodowanym przeszło 1200 fl. wyłożonych pieniędzy i 1000 fl. policzonych kosztów.

Biedne ś. p. Muzeum kto wie, czy na pokrycie wszystkich pretensyj wystarczy!

Poczta w dawnej Polsce.

(Ciąg dalszy).

Na sejmie warszawskim 1589 r. do liczby 3 wyżej wymienionych miast wlicza i Przemyśl i Krasnystaw. Konstyt. Sejmu Warsz. 1589 liczba 106 i 107: „Za pozwoleniem Stanów Koronnych, porównywamy miastu Krakowskiemu, Poznańskiemu i Lwowskiemu, tak z strony dochodzenia krzywd person na Urzędzie Radzieckim i Przysiężniczym będących, jako z strony w o l n o ś c i o d p o d w ó d i k o n i d a w a n i a, gdyż wieś osobna Podziacza, u Medyki zdawna jest naznaczona. Miasto Krasnystaw do 10 lat wolne od Podwód pieniężnych i dawania koni podwodnych czyniemy dla przyczyn słusznych w tym Nam pokazanych.“

Na sejmie warszawskim 1609 r. za-

brania bezprawnego wymagania podwód [1])

Najważniejszem jednak z rozporządzeń tego króla jest jego reskrypt zawarty w konstytucyach Sejmu warszawskiego z 1620 r. pod l. 31, „Poczty“ zatytułowany. Wprowadza przezeń król ład i porządek w zarządzie poczty, by co tydzień dochodziła do Dworu i miast. „Jako wiele i Nam samym y wszystkiej Rzeczypospolitej zależy, aby wczesne przestrogi zawzdy być mogły i wiadomości, co się nie tylko w postronnych państwach, ale i około granic Państwa naszego dzieje, abyśmy też za wiadomościami prędkiemi i pewnemi mogli w czas zabieżeć każdym następującym niebepieczeństwom, nie jest nikt, któryby tego i łacno wiedzieć i rozsądzić nie miał: przetoż iż od niektórych w tym się rozumiejących mamy przestrogę, że za porządnym w tym miast i miasteczek naszych, także i innych, które dotąd są podwodami onerowane, postanowieniem i zniesieniem z nich tego ciężaru podwód mogłoby się to w rezę za krótkim czasem wprawić, żeby ze wszystkich pogranicznych miejsc i tu do Dworu Naszego, kędykolwiek byśmy osobą naszą byli, i do przedniejszych w państwie naszem miast na każdy tydzień wiadomości znosić by się mogły i przesyłania listów każdemu stanowi bardzo potrzebnych, do sprawienia snadniejsze i z wielkiem ulżeniem kosztu by być mogło; tedy wolno Nam będzie z tym wszystkim taką ordynacyą uczynić, coby z ulżeniem ciężaru tych miejsc podwodami onerowanych być mogło, żeby tak w Koronnych Państwach i W. X. Lit. i Xięstwa Pruskiego, skutek swój wziąć mogło i do effektu przywiedzione było i już taki porządek, który się w tym Nam będzie zdał i tym którzy tego administracyą i dozór mieć będą, wedle tej ordynacyi Naszej we wszystkiem zachowany będzie i przez nikogo nie utrudniony.“

Władysław IV na sejmie warszawskim 1647 r. znosi zupełnie podwody z wyjątkiem podwód dla posłów tureckich, tatarskich i moskiewskich [1] za „quadrupli“ urządza porządną pocztę. Ordynacya poczty na sejmie 1647 uchwalona brzmi, jak następuje:

„Ponieważ konstyt. a. 1621 podwody na sporządzenie poczty obrócić pozwala, co do effektu przywodząc, postanawiamy, miasto podwód, któremi się poddani nasi w miastach bardzo aggrawowanemi być ustawicznie conqueruntur czwore pieniadze podwodne do rąk Szlachetnego Karola Montelopiego, Magistra poczty i Sekretarza naszego, za listem naszym, który sobie chować i do akt bliższych per oblatam podać mogą, oddawać będą powinni, które skoro oddadzą, już podwód żadnych dawać nie będą. Choćby też i z Kancelaryi naszej kto listy podwodne ukazował, krom tylko tych podwód, które dla Posłów Tureckich, Tatarskich, Moskiewskich, zwyczaj jest oddawać, z tą kondycyą, że od tej kwadruple miasta, które Podwody dla pomienionych Posłów w którym roku wydadzą, już mają być wolne ab hoc quadrupla pensione; attestacyą jednak od Posłów przejeżdżających miasta brać będą i temu Pocztarzowi ukazać, a kiedy te quadruple podwodnych pieniędzy oddadzą miasta, porządną pocztę po wszystkim królestwie trzymać każemy. A ktoby gwałtownie ważył się podwody brać, luboby i jakie listy podwodne z Kancelaryi Naszej ukazował, takiego każdego do bliższego Grodu pozwać wolno pro refusione damnorum et poena 100 marcarum, tam citatus ma mieć peremptorium terminum sine appelatione sub poena perpetuae bannitionis ex non exolvenda; a te pieniądze, wszelakie miasta, które przedtem oddawały i są w dawnych regestrach i teraz oddawać będą powinny sub poena duplicis pensionis w sądzie naszym Zadwornym repetenda.“

Następca na tronie Jan Kazimierz rozszerza urządzenie pocztowe zaprowadzone w Koronie i na W. księstwo litewskie. Ordynacya poczty W. Ks.

---

[1]) Konstyt. Sejmu Warsz. z r. 1609 l. 12.

Litewskiego (Vol. Leg. IV. § 12 Konst. Sejmu Warsz. 1649 r.) brzmi:

„Dla zaciągania wiadomości, zwłaszcza podczas wojny, tak intra Regnum, jako in exteris Dominiis wielce być potrzebną pocztę w W. X. Lit. widzimy: przeto nim pomyślniejszą na nię obmyślimy prowizyę, cokolwiek skarb W. X. Lit. z podatków Rzlptej na liczbie położy, to mu na przyszłym Sejmie od Rzpltej przyjęte być ma. Zniósłszy się z Pocztarzem naszym Wileńskim, Berenteno Fogtem, do rąk jego pieniądze oddać Wny Podskarbi rozkaże, jakoby ta poczta w najlepszem zostawała porządku.“

Ciężką musiał staczać walkę król o te podatki na pocztę, bo już 1659 r. na sejmie warszawskim (Vol. Leg. IV. § 25 str. 603) przypomina obowiązek płacenia Kwadrupli i grozi karami opieszałym.

„Lubo pocztę wszystkiej Rzeczypospolitej potrzebną szlachetny Karol Montelupi Wilczogórski w porządnej dotychczas miał dyspozycyi, wszakże iż miasta i miasteczka pieniędzy na tę pocztę ordynowanych, przez nie mała lat zatrzymały, tedy konstytucyą roku 1647 o ordynacyi poczty reasumując, postanawiamy: aby wedle tej konstytucyi miasta, miasteczka quadruplę podwodną na pocztę należącą i za przeszłe i za przyszłe lata do rąk tego Karola Montelupiego Wilczogorskiego poczty Magistra i Sekretarza naszego oddawali, o które tenże Poczty Magister nasz, miasta i miasteczka sposobem podatków dochodzenia Rzp. na delatach podawać i Sąd nasz Assesorski sądzić, a Starostowie exekwować będą sine quavis dilatione podług konstytucyi r. 1629 i 1654 salvis jednak abjuratis desertatorum et conflagratorum, które miastom i miasteczkom na przeszłym Sejmie są pozwolone tum et salvis decretis et privilegiis miast i miasteczek, także salvo calculo in thesauro Regni, który pomieniony Poczty Magister corocznie oddawać będzie powinien.“

Na sejmie warszawskim 1650 r. odnośnie do poczty litewskiej (Vol. Leg. IV. § 12 str, 350) postanawia:

„Jako zawsze wielce securitati W. X. L. na poczcie należy, tak osobliwie pod zamieszane w Rzpltej czasy potrzebna. Przeto Wmu Podskarbiemu W. X. L. sniungimus, żeby na pocztę W. X. L. Sejmem przeszłym naznaczoną Berentowi Fogtenowi Pocztarzowi naszemu pewny prowent ukazał, z któregoby bez żadnej retardacyi poczta w porządku trzymana być mogła.“

Karol Montelupi, mianowany przez Jana Kazimierza dyrektor poczty z pensyą 100 dukatów węg. w złocie, umiera 1662 r. Po jego śmierci utrzymuje dalej po nim wdowa pozostała po nim Barbara Strubiczowna, jej też przyznaje król tęż samą pensyą.

W 1667 r. na sejmie warszawskim (Vol. Leg. Tom IV. § 79 str. 948) potwierdza król pocztę ziemi przemyskiej, zapewniając jej opiekę i bezpieczeństwo.

„Ponieważ obywatele Ziemi Przemyślskiej pocztę z Przemyśla do Warszawy, Lublina, Lwowa i Krakowa postanowili i na to koszt na przyszłym Sejmiku relacyjnym chcąc obmyślić. Tedy ordynacyą tej poczty non derogando publicznym podatkom et juribus Reip. praesenti lege approbujemy in perpetuam securitatem onej tak na miejscu, jako i w drodze warujemy. Poenas contra violatores duplicis radii Capitanealis vel majores juxta qualitatem excessus to forum contra violatores lubo w trybunale inter causas fisci lubo in proximo Castrensi officio sine appellatione ad instantiam cuiusvis naznaczamy. Też pocztę wolno będzie inszym Województwom i Ziemiom na różne strony sobie uchwalić cum eaden securitate.

Na sejmie Warszawskim r. 1673 za króla Michała Korybuta (Vol. Leg, V. § 43 str. 156) postanowiono co do poczty w W. Ks. Litewskiem:

„Chcąc pocztę W. Ks. Lit. w dobry sprawić porządek, postanawiamy, aby miasta i miasteczka W. X. Lit. in vim podwodnych pieniędzy wielom konstytucyi na poczty ordynowanych

annuatim 12.000 złp. według podziału w Uniwersale z Kancelaryi W. X. Lit. wydanym, wyrażonego do rąk urodzonego Reinholda Bizinga, Postmagistra naszego W. X. Lit. oddawały sub poena triplicis pensionis, któremu przywilej nasz na Postmagistrowstwo wydany in toto approbujemy,“

Potwierdza to rozporządzenie i obostrza karę Sejm Warszawski za Jana III w r. 1677 (Vol. Leg. V. § 47 str. 536). „Konstytucyą r. 1673 o pocztcie W. X. Lit. in toto reassumując, postanawiamy, aby miasta W. X. Lit. ordynowane według podziału pieniądze annuatim Poczt-Magistrowi W. X. Lit. wydawały, a któreby miasta contraveniendo temu prawu nie wydawały, forum w trybunale Skarbowym W X. Lit. wyznaczamy, który porządek Wielm. Podskarbiego W. X. Lit. curae et animadversiae comittimus.“

(C. d. n.)

Drobne wiadomości

przez

Alfonsa Joessla z Wiednia.

Koperty tureckie, wydanie z r. 1869. Pierwszemi całościami jakie wydała Turcya, w maju 1869 wydane koperty z nadrukowanym stemplem wartościowym (w rogu u góry). Stempel jest to półksiężyc w ośmioboku; pojedyncze napisy są czarne i ugrupowane naokoło pół-księżyca.

Wydano następujące 4 wartości:

1. Piaster żółtą.
60. Paras brunatną ($1^1/_2$ piaster).
3. Piaster żółto-czerwoną.
6. „ lila.

Pocztowo użytych kopert tej emisyi prawie niema, te co są, są to falsyfikaty.

Odmiany tychże kopert:

Ze wszystkich wartości jest znana tylko jedna urzędowa odmiana, która na tem polega, że stempel nie znajduje się na prawej, lecz na lewej stronie koperty. Wydano ją prawdopodobnie w r. 1870 lub 1871. Odmiana ta jest prawie taksamo rozpowszechniona jak zwykła.

Mniejszego znaczenia są odmiany, co do liczby wartości i tureckiego napisu.

I. Wart. na 1 Piaster żółta:

a) 1 zanadto przesunięta na dół, i dotyka prawie półksiężyca.

b) 1 stoi ukośnie, za bardzo na lewo zgięta.

c) 1 stoi ukośnie, za bardzo na prawo zgięta.

d) Linie kołowe w rogach, które mają w środku małe gwiazdki, są nierówne, a czasami nawet nie okrągłe.

e) Gwiazdy w kołach są nie tesame, a niektóre wystają po za koło od 3–4 mm.

f) Turecki napis jest niezwykle kiepski, miejscami zamazany.

g) Po prawej stronie stempel ukośny na lewo, na dół zgięty.

h) Po prawej stronie stempel ukośny na prawo, na dół zgięty.

i) Po lewej stronie stempel ukośny na lewo, na dół zgięty.

k) Po lewej stronie stempel ukośny na prawo, na dół zgięty.

l) Stempel po prawej stronie odwrócony (?)*)

II. 60 paras brunatna.

a) Stempel ma cienkie obramienienie.

b) Stempel ma cienkie podwójne równoległe obramienienie.

c) Stempel po prawej stronie zanadto na prawo zgięty i ukośny.

d) Stempel po prawej stronie zanadto na lewo zgięty i ukośny.

III. 3 piastry żółto-czerwone.

a), *b)*, *c)*, *d)* } jak przy II.

e) ukośno stojący stempel.

IV. 6 piaster lila.

---

*) Nie mogę na pewno twierdzić, czy mylny ten druk rzeczywiście egzystuje. Pewien sławny i znany zbieracz ma być posiadaczem tej koperty.

a)
b)
c) jak przy III.
d)
e)

Wiele z tych kopert bywa fałszowanych. Koperty z Belgradu i Konstantynopola z czerwonem dwuliniowem nadrukiem 2 Piastry 2 są również falsyfikatami!

Wystawy.

W y s t a w a z n a c z k ó w p o c z t o w y c h w R a t y z b o n i e odbędzie się dniach 6—11 maja b. r. pod protektoratem księcia Thurn und Thaxis. Wystawa składać się będzie z 3 działów:

1) specyalne zbiory marek Thurn i Taxis,
2) ogólne zbiory,
3) literatura.

Nagrodę stanowić będzie:

10 złotych medali,
15 srebrnych medali,
15 dyplomów honorowych,

Najlepszy wystawca zbioru marek Thurn i Taxis dostanie oprócz medalu złotego i honorowego dyplomu jeszcze nagrodę honorową. W wystawie weźmie udział niemieckie państwowe pocztowe muzeum, generalna dyrekcya król. poczt w Bawaryi i centralne archiwum książęcego domu Thurn i Taxis. — W lokalu Brooklyńskiego Instytutu dla sztuk i wiedzy odbędzie się od 18—31 marca b. r. w y s t a w a m a r e k pod protektoratem sekcyi filatelistycznej Brocklyńskiej Akademii sztuk i umiejętności. Podzieloną będzie wystawa na 3 klasy. W pierwszej ubiegać się mogą o nagrodę zbiory marek jednego lub paru krajów Ameryki północnej i południowej, nagrody 4 srebrne medale. W oddziele drugim pierwszej klasy (nagroda 2 srebrne medale), będą pomieszczone zbiory marek innych części świata. W klasie II wystawcami będą sami kupcy, w klasie III damy i młodzież niżej 18 lat. Nagroda 2 srebne medale. Oprócz tych nagród jest jeszcze kilkanaście darów przez prywatne osoby i stowarzyszenia ofiarowanych dla najlepszych wystawców pewnych marek.

W wystawie sportowych artykułów w Monachium tego roku odbyć się mającej, biorą udział bawarski związek filatelistów, bawarski i berliński klub, redakcya Vertr. Coresp. Blatt i p. Friese. Marki będą umieszczone w oddziale: „Sammelsport“.

Stępel na doręczenia sądowe.

Dla zbieraczy stempli pożądanem może będzie dowiedzieć się bliżej czegoś o stemplach na sądowe doręczenia, tembardziej, że znaczków tych pocztowych w legalnej drodze nabyć nie będą mogli.

Załączona tu podobizna najdokładniej przedstawi ten nowy znaczek stemplowy i wystarczy dodać, że jest drukowany kolorem ciemnoniebieskim na białym papierze, ząbkowany 12—14.

Zapowiedziane zostały te stemple już dawniejszemi rozporządzeniami, a wprowadzone rozporządzeniem ministerstwa sprawiedliwości z grudnia 1897 r.

Puszczono je w obieg jeszcze 1 stycznia 1898 r. w ten sposób, że przesłano wszystkim Sądom pewną ilość arkuszy, z których każdy obejmuje 10 stempli, a to odnośnie do statystycznego wykazu przeciętnego rocznych doręczeń w obrębie pewnego Sądu. Następnie naczelnik Sądu udziela woźnemu, przeznaczonemu do doręczeń wiejskich arkusz tych stempli do wyrachowania się, przez wykazanie się, że tyle a tyle stempli na rewersach doręczeń przylepił, oraz przez wprowadzenie do osobnej kasy odpowiedniej kwoty licząc po 17½ ct za każdy stempel. *W. P.*

Nowe znaczki pocztowe.

Malta.

Nowy typ marek kol., druk., pap. biały znak wodny korona CA a na wyższe wart. korona CC, ząbkowane,

$4\frac{1}{2}$ p. ciem. niebieska (okręt).
5 p. róż. karminowa „
2 sh. 6 p. popielata (siedząca „Brytania“)
10 sh. zielona (ratunek z okrętu)
$2\frac{1}{2}$ i 10 st. format jest większy.

(Libman Londyn).

Peru.

Kursująca marka na 2 c. niebieska, obecnie jest w kolorze czerwonym. (Senf 156).

(Ratyńska Newark).

Egipt.

Na kursujących kart. koresp. 5 M. przedruk czarny „4 M.“ (Senf 3) *(Steiner Helnan).*

Kwensland.

Ostatnie wydanie marek z liczbami wartości po czterech rogach, wyszły: znak wodny Q ząb.

$2\frac{1}{2}$ p. brunatno-fiołkowa.
3 „ brunatna.
4 „ żółta.
6 „ żółto-zielona.

Należą do seryi, $\frac{1}{2}$ p. nieb.-zielonej. 1 p. czerwonej i 2 p. niebieskiej. *(Dr. Brisca Milbourne).*

Malaka. (Strait Setlement).

Marki tymczasowe: na marce 5 c. (Senf 68) przedruk „4 cents“ na marce 8 c. (Senf 69) przedruk „4 cents“. *(Philatelist).*

Dziewicze wyspy.

Wyszła nowa serya marek z wizerunkiem M. Boskiej stojącej z lilią: u góry napis VIRGIN ISLANDS u dołu Postage Revenue, znak wodny korona CA, ząbkowane.

($\frac{1}{2}$) Half penny zielona,
(1) One „ czerwona,
($2\frac{1}{2}$) Twopence half penny ultramarynowa,
(4) Tour pence brunatna
(6) Six „ fiołkowa,
(1) One Shilling żółto-brunatna,
(5) Five Shillings ciem-niebieska.

(Müller Lipsk.)

Szwajcarya.

Kursująca marka (Senf 66) 25 c. obecnie jest w kolorze niebieskiem. *(Korecki Zurych)*

Japonia.

Karta koresp. którą to podaliśmy w Nrze 2, wyszła w tym samym kolorze tylko podwójna, to jest z odpowiedzią 1+1 Sen wielkość 140×90 mm. *(Krican Jokohama).*

Austrya.

Całości poczty pneumatycznej w Pradze, są następujące:

Koperta na 15 kr. papier różowy napisy PSANI *k expresni dopravé pneumatické* — BRIEF *zur Expressbeförderung.*

List Kart. na 15 kr. karton różowy napisy; ZALEPKA-KARTEN-BRIEF (karty korespondencyjne) pojedyncze i podwójne 10 kr. tj. z odpowiedzią 10+10 kr. pap. niebieskawy napisy; DOPISKA CORRESPONDENZ KARTE (za zapłaconą odpowiedzią) se zaplacenen odpovedi — mit bezahlter Antwort. (odpowiedź) blanket pro odpoved — Antwortblanket. *(Mrazek Praga).*

FALSYFIKATY.

Liberya.

Prawdziwa.

Falsyfikat.

Poniżej opisany falsyfikat, który tak często da się spostrzedz, jest przecież mało znany.

Zaraz odróżnić da się falsyfikat od prawdziwej tem że, tło falsyfikatu pokryte jest chmurami czego brak zupełnie u prawdziwej, podczas gdy okręt za mało ma dolnych masztów, i za bardzo oddalonym jest od prawego brzegu.

Kamień na którym umieszczone jest słowo Liberia ma dwa daleko od siebie położone rysy, podczas gdy u oryginału tylko dwie poziome kreski (blisko obok siebie) są umieszczone.

Dzida ma być grubą linią (u fałszywej dwie równoległe linie) i ma być o wiele dłuższy koniec aniżeli to ma miejsce przy fałszywej.

Wartość i waluta za wielkie; 4 za szczupłe podczas gdy **S** jest nie proporcyonalnie większe.

Szarfirowanie kątów etc. wykonana jest liniami wężykowatemi, zamiast nieregularnymi łukami.

Obstęplowanie falsyfikatu jest zwykle dokonane farbą niebieską i brzmi

Monrowa zamiast Monrawia. Ząbkowanie 11 zamiast 12.

Są również rozpowszechnione inne wartości tego wydania.

A. E. Glasewald.

Rozmaitości.

Były poseł do parlamentu węg. Szecsödy otrzymał posadę rewizora rachunkowego w ministerstwie skarbu węgierskiego. Do obowiązków jego należał nadzór nad niszczeniem makulatury znaczków pocztowych. Od zeszłego roku w sierpniu żal mu się zrobiło tak marnie palonych tysięcy i porozumiawszy się z palaczem cegielni, w której niszczono makulaturę Andrzejem Gasparkiem ratował całe zwoje makulatury od zagłady i przy pomocy Kuhinka studenta, praktykanta sklepowego Pribisko, byłego kupca Fay sprzedawał takowe. Szkoda na rzecz skarbu wynosi tysiące, winowajców zdradziła kochanka Pribiski, wszystkich uwięziono. Podług zeznań uwięzionego było 300.000 marek po 5 kr., a 120.000 po 2 kr., z czego znaleziono jeszcze 11.765 marek 5-ciocentowych i 11.640 dwucentowych, Reszta rozeszła się po trafikach i umieszczona została na książeczkach pocztowej kasy oszczędności.

W Pradze zaprowadzono pocztę pneumatyczną. Skrzynek na listy, które dla odróżnienia od zwykłych pocztowych na żółto pomalowanych, pomalowano na czerwono jest dotąd 14, wypróżniają je co 20 minut.

W Niemczech obchodzić będą w maju jubileusz 50-letni poczty kolejowej. Pierwszą pocztę koleją urządzono między Berlinem a Magdeburgiem, Wrocławiem i Hamburgiem, dziś jest poczta prawie przy każdym pociągu.

Petersburg 10/22 marca 99. W tych dniach telegraf doniósł nam, że „marki Finlandskie, służące do korespondencyi z Rosyą (tj. Russkie z 1890 r. z czarnemi krążkami po bokach herbu) zostają zniesione i zastąpione ogólno Rosyjskiemi, przy czem egzemplarze już gotowe i znajdujące się na poczcie zostaną wysprzedane.“

Łatwo przewidzieć, że te marki i teraz poszukiwane za granicą, za jakie 2 — 3 lata dojdą do niemożliwie wysokich cen. Używanych egzemplarzy nawet i teraz bardzo niewiele (wyjąwszy za 7 kop. albowiem Finlandczycy niechętnie się niemi posługiwali do międzynarodowej korespondencyi, gdyż opłata listu rosyjskiemi markami wynosi drożej, niż finlandskiemi tj. z herbem Finlandyi, lwem). i tylko korespondując z Rosyą używali ich „volens nolens“ albowiem listy idące do Rosyi, i opłacone finlandskiemi markami, liczą się nieopłacone i z adresata pobiera się opłata podwójna.

Z powodów wyżej wymienionych radzę wszystkim zbieraczom zaopatrywać się w te poszukiwane znaczki, teraz, gdy ich cena jest jeszcze niska.

M. Moritz.

Literatura.

Z prasy filatelistycznej podnieść wypada o bliżej nas obchodzące rzeczy. „Austria Philatelist“ w nr. 2. drukuje bardzo ciekawą pracę Kropfa o falsyfikatach pierwszego wydania węgierskich marek. Niemniej zajmującą jest rozprawa p. Watrain z Trewiru we Filateliście o niemieckich pocztach we Francyi w czasie wojny prusko-francuskiej 1870—71 r. O markach kolonialnych niemieckich pomieszczają „Germania berichte“ nr. 3 wyczerpujące, a ważne wiadomości. Jak Senf w swoim katalogu pomieścił co do nich wiele błędnych rzeczy, jak i inni kupcy nie wiedzieć skąd ogłaszają sprzedaż marek kolonialnych niemieckich, których wcale nie wydano. Rzecz warta przeczytania.

„Czeski Filatalista“, wychodzący rok IV w Pradze pod red. I. M. Madl'a, pomyślnie się rozwija, prócz prac Pp. I. Czermaka, K. Rixa bardzo sumien-

nie opracowuje L. Lesetickij podręcznik dla początkujących zbieraczy.

Österreichische Briefmarken-Zeitung Wiedeń. P. A. Dworaczek z powodu familijnych interesów przestał nadal wydawać. Szkoda wielka, że po 15 miesiącach ustała, gdyż bardzo dobrze redagowana i illustrowana była.

Związek polskich zbieraczy znaczków pocztowych w KRAKOWIE

Protokół XVIII zebrania z 10 kwietnia 1899.

Początek o godz. 8 wieczór. Obecni członkowie 1, 3, 4, 5, 10, 12, 35, 37, 51, 52, i dwóch gości.

Protokół z ostatniego zebrania przyjęto.

Przewodniczący zagaił posiedzenie, zaznaczył rozwój Zwiazku nadmieniając iż wniosek pana Prokescha nie długo czekał spełnienia a mianowicie premia dla 50-go członka.

Na członków przedstawiają: czł. l. 43 p. Zygmunta Ranieckiego, inżyniera w Warszawie (49); czł. l. 3 p. Stanisł. Łozińskiego, c. k. nadinżyniera w Tarnowie (50), czł. l. 35 p. Karola Konopackiego, słuchacza praw w Krakowie (51), czł. l. 1 p. Wojciecha Kulę, urzęd. Tow. Wzajem. Ubezpieczeń w Krakowie (52), których to przyjęto i w poczet członków wpisano.

Uchwalona premia dla czł. 50, została mu na posiedzeniu wręczoną, (było to 400 marek lepszych, każda inna.)

Następnie przedłożono list i marki przesłane przez p. Alfonsa Joessla z Wiednia, które to ofiarował na rzecz Związku, wartości ogólnej 24 M. 50 f,

Omawiano nadesłaną książkę p. H. Kropfa „Obstemplowanie marek austryackich“ które ogólnie się podobały, a w których brak jedynie cen i klasyfikacyi (rzadkości) obstemplowań

Za życzenia przesłane do Związku z różnych stron dziękuje Wydział na tem miejscu, gdyż niemożebnem było znaleść czasu, by odpowiedzieć na każde z osobna.

Pomimo licznego zebrania, wymiana marek słaba była.

Wydział uprasza p. p. członków, którzy by mieli zbytnie roczniki obych gazet, lub dziełek, katalogów filatelistycznych i. t. p. o łaskawe ofiarowanie na powiększenie Biblioteki Związku.

Biblioteka obecnie posiada następujące książki:

I. Dzieła.

1. „Grosses Handbuch der Philathelie, od A do M. II Tomy. C. Lindenberg.
2. „Die Postwertzeichen Oestereich-Ungar. Monar. A. Joessel.
3. „Die Abstempelungen Oester.-Ung.-Lomb.-Venet. H. Kropf.
4. „I. Francobolli del Ducato di Modena.“ E. Diena
5. „Opisanie ruskich ziemskich marek.“ D. Czudowsky, (po rusku.)
6. „Neudrucke“ z dodatkiem. F. Kalckhoff.
7. „Lehrbuch der Philatelie“. R. Krause.
8. „Penny, Porto System.“ G. Finke.
9. „Katalog Deutschen Erntwertungsarten.“ I i II, zeszyt. A. Reinheimer.
10. „Leitfaden der Briefmarkenkunde.“ Bracia Senf.

II. Książki adresowe:

1. „Philat Adressbuch.“ A. Marbes, Bremen.
2. „Annuaire Philatelique.“ E. Corsi. Rzym.
3. „Inter. Philatelisten Adressbuch.“ W. Giessmann-Saalfeld.
4. „Adresár.“ E. Vejdelesk, Króleskie miasto.

III. Gazety.

1. Polski Filatelista, I, II, III, IV, V rocz.
2. Filatelia, I rocz.
3. Cesky Filatelista, I, III, IV,
4. Die Post, I, II, VI,
5. Ill. Briefm, Zeitung XI rocz.

IV. Statuty.

1. Związek polskich Zbieraczy znaków pocztowych, Kraków.
2. Klub filatelistów, Kraków.
3. Postwertzeichen Sammler Verein, Praga.
4. Inter. Philatelisten Verein, Drezno.
5. Briefmarken Samler Budapest.
6. Bayerische Philatelisten Verein-Monachium.

V. Katalogi.

1. Senf. Lipsk. r. 1893, 1895. 1897.
2 Heitmann. Lipsk. r. 1895.
3. Larisch Monachium. r. 1892, 1893
4. Gibbons. Londyn. r. 1897.
5. Ruben Kopenhaga, wyd. 8.

Lista członków na rok 1899.

(Ciąg dalszy z nr. 1-go P. F.)

42. Leopold Krzyżanowski, Kraków.
51. Karol Konopacki „
52 Wojciech Kula „
47. Fryderyk Alenbacher, Dembica.
50. Stanisław Łoziński, Tarnów.
41. Ksiądz Chybicki, Stenszewo.
43. Maksymilian Walicki, Warszawa.
44 Ludwik Kaniewski, „
45. Władysław Wiorogórski „
46. Edward Loretz „
49. Zygmunt Raniecki „
48. S. Koprowski, Dziatkiewicze.

Szarada.

Pierwsza z piątą nim przeminie
Wzywa cię, filatelisto,
Nim przy kartach, lub przy winie
Grosz przetopisz twój na czysto:
„Spiesz po marki do bazaru“!
Druga, znowu z liter paru,
Grzecznie drogę ci wskazuje
Gdzie się bazar ten znajduje
Czwartej z trzecią połączenie
Niby klubu ma znaczenie.
Całem słowem zaś: Kraina
Zapominana w gazecie
Jak by jej nie było w świecie,
Ale ma ogniste wina
Krzew oliwny w każdej włości.
Marki także w obfitości,
Dużo osłów — żydów mało
No — i to też dla niej chwałą.

Za trafne rozwiązanie Redakcya przeznacza 3 premie. Sirmor 1879 używana każda wart. 3 Mrk.

Rozwiązania do 15 maja należy nadesłać

Odpowiedzi Redakcyi.

Na ogólne życzenie Szan. Czytelników P. T. dział literatura stale podawać będziemy.

S. Stęp. — K. Dar. — S. Wil. — R. Rud. Premia Rumunia 5 Bani niebieska (błąd druku chemicznie zabarwiony) otrzymali tylko członkowie związku, za nadesłaniem 30 ct. 50 f. 25 kop. i na porto. Administracya P. F. może przesłać.

I. Zb. Stanisławów. Koperta 2 ke-

neta czyli 2 cents. jest z roku 1884 zatem przedruk „PROVISIONAL GOVERNMENT 1893“ nie mógł być nadrukowany, tylko z tej emisyi są na 5 i 10 c., w roku 1891 wydano dwie koperty o lepszem wykonaniu na 1 i 2 c. przeto powyższy przedruk na 1 i 2 c. jest tylko na wydaniu z roku 1891.

Premia
do Nru 4
Węgry
1 fl.

Humor.

Z listu...

...Przepraszam najmocniej, że list nieopłacony, alem dopiero sobie przypomniał po wrzuceniu do skrzynki.

Ceny marek, seryami i pojedynczych.

Kraj	sztuk		złr. ct.
Austrya	25	każd. in.	—·10
„	50	„	—·25
„	75	„	1·70
„	100	„	4·—
„	120	„	8·—
Węgry	20	„	—·20
„	30	„	—·50
Bośnia	5	„	—·10
„	10	„	—·50
Lom. Wen.	5	„	—·20
„	10	„	—·50
Niemcy	25	„	—·10
„	50	„	1·—
Niemc. pół.	5	„	—·10
„	12	„	—·45
Prusy	5	„	—·20
„	15	„	—·75
Baden	1	od	—·04
Brunszwik	1	„	—·06
Saksonia	1	„	—·06
Turn i Taxis	1	„	—·06
Bawarya	15	każd. in.	—·10
„	25	„	—·50
Wirtemb.	15	„	—·10
„	30	„	—·60
Niderlandy	15	„	—·10
„	30	„	—·70
Belgia	20	„	—·10
„	60	„	1·20
Luxemburg	6	„	—·12
„	25	„	1·50
Włochy	20	„	—·10
„	50	„	1·20
Pań. kośc.	1	od	—·08
Sardynia	1	„	—·04
Modena	1	„	—·36
Parma	1	„	—·40
Toskana	1	„	—·30
Sycylia	1	„	—·60
Neapol	1	„	—·20
San Marino	1	„	—·04
Monaco	1	„	—·03
Szwajcarya	10	każd. in.	—·06
	30	„	—·75
Francya	15	„	—·10
„	50	„	1·—
Hiszpania	10	„	—·15
„	50	„	2·—
Portugalia	10	„	—·15
„	40	„	2·—

Kraj	sztuk		złr. ct.
W. Brytan.	10	każd. in.	—·06
„	30	„	1·50
Malta	2	„	—·10
Gibraltar	2	„	—·12
Dania	10	„	—·10
Islandya	1	od	—·05
Szwecya	10	każd. in.	—·10
„	30	„	1·50
Norwegia	8	„	—·10
„	20	„	—·10
Finlandya	10	„	—·25
Rosya	25	„	—·20
„	50	„	1·50
Rumunia	15	„	—·10
„	40	„	1·—
Serbia	8	„	—·15
„	20	„	75·—
Bułgarya	8	„	—·15
„	25	„	—·80
Rumelia	1	od	—·09
Czarnogóra	1	„	—·04
Grecya	6	każd. in.	—·10
„	25	„	—·80
Turcya	6	„	—·15
„	20	„	1·—
Cyprus	1	od	—·05
Japonia	5	każd. in.	—·06
„	15	„	—·50
Chiny	1	od	—·08
Persya	1	„	—·03
Indye ang.	10	każd. in.	—·20
„ port.	5	„	—·30
„ nider.	10	„	—·30
Hongkong	1	od	—·03
Ceylon	1	„	—·02
Borneo	1	„	—·06
Kasznur	1	„	—·10
Dekan	1	„	—·04
Siam	1	„	—·10
Johare	1	„	—·10
Holkar	1	„	—·10
Sirmor	1	„	—·09
Rajpipla	1	„	—·12
Bohre	1	„	—·20
Bohpal	1	„	—·12
Selangor	1	„	—·06
Perak	1	„	—·06
Nowanogór	1	„	—·10
Malaka	1	„	—·05
Faridkot	1	„	—·12

Kraj	sztuk		złr. ct.
Egipt	6	każd. in.	—·10
„	15	„	—·60
Tunis	1	od	—·03
Orania	1	„	—·04
Transwal	1	„	—·02
Natal	2	każd. in.	—·05
P. dob. nadz.	5	„	—·05
św. Maur. w.	3	„	—·15
Liberya	1	od	—·8
Kolon. franc.	1	„	—·03
St. Zj. Am.	20	każd. in.	—·25
„	50	„	1·—
„	75	„	4·—
Argentyna	10	„	—·25
Brazylia	10	„	—·25
Mexyko	10	„	—·30
Peru	8	„	—·30
Wenezuela	8	„	—·25
Chile	8	„	—·25
Gwatemala	6	„	—·25
Kosta Rica	5	„	—·25
Honduras	4	„	—·25
Urugwai	4	„	—·25
Ekwador	4	„	—·20
Nikaragua	4	„	—·25
Salwador	4	„	—·25
Paragwai	1	od	—·06
Panama	1	„	—·08
Dominika	1	„	—·06
Haiti	1	„	—·05
Bermuda	1	„	—·08
Grenada	1	„	—·06
Barbados	1	„	—·04
N. Brunszw.	1	„	—·10
N. Funland.	1	„	—·05
Kanada	1	„	—·01
Św. Trójc. w.	1	„	—·02
Guyana	1	„	—·04
Jamaika	1	„	—·01
Kuba	1	„	—·05
Portoryko	1	„	—·04
Austrl. wsch.	1	„	—·03
„ połud.	1	„	—·02
Wiktorya	1	„	—·01
N. Walia	1	„	—·01
N. Zelandya.	1	„	—·01
Kwensland	1	„	—·02
Tasmania	1	„	—·02
Hawai	1	„	—·08
Fidżi	1	„	—·10

Tylko za nadesłaniem należytości wysyła się, za rekomendacyę o 10 ct. drożej, lub za zaliczką o 20 ct. drożej. Wysyłka odwrotną pocztą.

M. M. Urbański

Kraków, ul. Franciszkańska l. 1.

Wydawca i odpowiedzialny redaktor: **J. Hechter.** Drukarnia Narodowa w Krakowie.